

KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön kyselytutkimukset maakunnan asukkaiden ja valtuutettujen mielipiteistä, Pohjois-Savon maakuntapuntari 2020–2021:

Pohjois-Savon asukkaat suhtautuvat pessimistisesti maakunnan tulevaisuuteen

Pohjoissavolaisten mielestä maakunnan valttikortteihin tulevaisuudessa kuuluvat luonnonvarojen kestävä hyödyntäminen, hyvät harrastus- ja koulutusmahdollisuudet, toimivat kauppapalvelut sekä asuinviihtyvyys. Uhkia puolestaan ovat maakunnan ja sen kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelujen heikentyminen, asumisen kustannukset sekä rikollisuus ja toimeentulo-ongelmat.

Valtuutettujen mielestä Pohjois-Savossa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut kuntatalous, lasten päivähoito, terveyspalvelut, peruskoulut, työllisyys ja elinkeinojen kehittäminen. Toisessa päässä ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana ovat kuntaliitokset, joita kolme neljästä (75 %) valtuutetuista ei pidä tärkeänä. Yli puolet (55 %) valtuutetuista on valmis ehdolle, joka viides ei osannut sanoa tai ei ole lähdössä.

Pohjois-Savon asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (55 %) maakunnan (52 %) valtakunnan (56 %) eikä EU:n (71 %) päättäjiin. Maakunnassa ollaan varauksellisempia kuin maassa keskimäärin. Tosin luottamus prosenttiyksiköissä on hieman kasvanut valtakunnan (+15 %) ja EU:n (+5 %) päättäjiin neljässä vuodessa.

Pohjoissavolaisten tärkein asuinalueen valintatekijä on turvallisuus ja häiriöttömyys. Joka viides alle 10 kilometrin päässä kaupunkikeskuksesta asuvista voisi asua kauempanakin. Vastaavasti yli 50 km:n päässä asuvista puolelle kävisi lyhempikin matka. Enemmistön (53 %) mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km.

Pohjois-Savon asukkaista kolmannes ja valtuutetuista yli puolet (55 %) kannattaa sote-uudistusta. Kolmannes asukkaista ja joka viides valtuutettu suhtautuu uudistukseen varauksellisesti. Melko vaatimatonta kannatusta selittää se, että monet uskovat uudistuksen seurauksena palvelujen heikkenevän.

Pohjoissavolaiset luottavat uutisoinnissa eniten STT:n (87 %), Ylen radio- ja tv-uutisiin (87 %). Selvä enemmistö kymenlaaksolaisista arvioi myös MTV3:n uutisten (78 %), Maaseudun Tulevaisuuden (71 %) ja oman maakunnan suurimman lehden (71 %) uutisointiin.

Tuoreimmassa maakuntiin kohdistetussa tutkimuksessa asukkaat puntaroivat maakunnan kehitysnäkymiä, luottamusta päättäjiin ja mediaan sekä sote-uudistusta ja sen seuraamuksia. Tässä yhteenvedossa tarkastellaan tiivistetysti keskeisiä tutkimuksen tuloksia.

Kuntien talousahdinko, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä työllisyys ovat Pohjois-Savon kipupisteitä tulevaisuudessa

Näkemyksiä oman maakunnan kehityksestä selvitettiin tutkimuksessa siten, että vastaajille esitettiin lista asioita ja kysyttiin, millaiseksi arvioi oman maakunnan kehityksen seuraavan kymmenen vuoden aikana.

On seitsemän asiaa, joissa enemmistö Pohjois-Savossa odottaa kehityksen maakunnassa kulkevan vääjäämättömästi huonompaan suuntaan. Nämä asiat ovat maakuntaan kuuluvien kuntien (74 %) ja koko maakunnan (67 %) talous, asumisen hinta (70 %), sosiaali- ja terveyspalvelut (60 %), rikollisuus (56 %), maahanmuuton ongelmat (53 %) ja asukkaiden toimeentulo (50 %). Moni otaksuu myös maakunnan liikenneyhteyksien ja työllisyystilanteen heikentyvän.

Optimistisemmiksi näkemykset kuitenkin kääntyvät, kun vastaajat arvioivat luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä (48 % uskoo kehittyvän parempaan suuntaan), harrastusmahdollisuuksia (35 %), asuinviihtyvyyttä (34 %) ja kauppalpalveluita (32 %).

Tuloksista huokuu tulevaisuuden kuva, jossa asuinviihtyvyys, harrastus- ja kulutusmahdollisuudet voisivat parantua. Kuntien ja maakunnan talouden kuitenkin epäillään asettavan kapuloita näiden odotusten toteutumiselle.

Odotukset poikkeavat koko maan keskiarvosta. Pohjoissavolaiset ovat miltei kaikilta osin pessimistisempiä kuin maan asukkaat keskimäärin. Tuntuvasti keskimäärää synkempiä visioita asukkailla on työllisyyden, kuntatalouden, liikenneyhteyksien, kauppalpalveluiden, asukkaiden toimeentulon ja matkailun vetovoiman kehityksen osalta.

Pohjois-Savon asukkaiden näkemykset ovat muuttuneet lähes kaikilta osin aiempaa synkemmiksi verrattuna vuoden vaihteeseen 2016–2017. Aiempaa useampi ennakoii parempaa tulevaisuutta oikeastaan vain koulutusmahdollisuuksien osalta. Aiempaa useampi on pessimistinen arvioitaessa matkailun vetovoimaa, työllisyyttä, kauppalpalveluita, asukkaiden toimeentuloa, asuinviihtyvyyttä ja elinoloja kokonaisuudessaan maakunnassa.

Pohjoissavolaiset epäilevät päättäjiä

Kansalaisten suhdetta kotikuntaan ja maakuntaan lähestytään seuraavassa luottamuksen näkökulmasta. Luottamussuhteen selvittäminen antaa tietoa päätöksentekijöiden nauttiman legitimiuden asteesta, siitä koetaanko niiden toiminta oikeutetuksi ja hyväksytyksi. Luottamus päivittyy jatkuvasti vastauksena muuttuviin olosuhteisiin ja tapahtumiin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin luottamusta kotikunnan, oman maakunnan, valtakunnan tason ja Euroopan unionin päättäjiin. Tuloksista käy ilmi, että luottamuksessa päättäjiä kohtaan ei ole hurraamista. Pohjois-Savon asukkaista enemmistö ei luota kotikunnan (55 %) ja oman maakunnan päättäjiin (52 %). Enemmistö tuntee epäluottamusta myös EU:n vallankäyttäjiä (71 %) ja kotoisia valtakunnan tason päättäjiä (56 %) kohtaan. Pohjois-Savon asukkaat suhtautuvat päätöksentekijöihin varauksellisemmin kuin koko maan väestön keskimäärin.

Pohjoissavolaisten luottamus valtakunnan tason (+15 prosenttiyksikköä) ja EU:n (+5 prosenttiyksikköä) päättäjiin on lisääntynyt. Suhtautuminen asuinkunnan ja maakunnan päättäjiin on säilynyt kutakuinkin ennallaan.

Pohjois-Savossa pidetään arvossa asuinalueen turvallisuutta ja häiriöttömyyttä

Maakuntapuntarissa vastaajilta kysyttiin tärkeimpiä tekijöitä välittömän asuinalueen ja asuinympäristön valinnassa. Vastaajat valitsivat kymmenen tekijää sisältäneeltä listalta enintään viisi tärkeimmäksi kokemaansa.

Pohjois-Savon asukkaiden keskuudessa nousee yksi asuinalueen valintatekijä selvästi ylitse muiden. Tämä on asuinalueen turvallisuus ja häiriöttömyys (77 % valitsee viiden tärkeimmän joukkoon). Muita keskeisiä ovat asumisen edullinen hinta (52 %) ja palveluiden sijainti lähellä asuntoa (51 %).

Vähemmän keskeisinä pidetään asuinalueen kaupunkimaisuutta ja asumisympäristön hyvää mainetta. Nämä voivat olla monelle olennaisia valintatekijöitä, mutta eivät kuitenkaan tärkeimpiä. Jos jostakin joudutaan tinkimään, niin sitten näistä.

Pohjois-Savon asukkaiden näkemykset eroavat koko maan asukkaiden arvioista muutamassa kohdin. Asumisen edullinen hinta, asuinalueen maaseutumaisuus ja väljyys ovat keskimäärää tärkeimpiä asuinympäristön valintakriteereitä. Asumisympäristön korkea laatu ja hyvä maine ovat vähemmän keskeisiä asioita.

Osa pohjoissavolaisista arvioi, että etäisyys kotoa kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan voisi olla hieman nykyistä hieman pidempikin ja osa taas havittelee lyhyempää matkaa, kuin mikä heillä tällä hetkellä on. Vastanneista joka toinen (51 %) asuu alle kymmenen kilometrin päässä kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustasta. Tätä matkaa pitää ihanteellisena kaksi viidestä (39 %). Huomattavalle osalle etenkin keskustan lähellä asuvista sopisi vähän pidempikin matka. Viidennes (19 %) asuu 11–50 kilometrin päässä ison kaupungin keskustasta, kun tämä tyydyttäisi kahta viidestä (41 %). Yli 50 kilometrin päässä asuu yli neljännes (29 %). Sopivana etäisyytenä tätä pitää vain yksi seitsemästä (14 %)

Enemmistön (53 %) mielestä sopiva kesämökkimatka on 21–100 km. Reilulle viidennekselle (22 %) alle 20 kilometrin matka on hyvä ja joka kymmenennelle mökkimatkan pituudella ei ole mitään merkitystä

Pohjois-Savon asukkaista kolmannes kannattaa sote-uudistusta, rahoitusmallia enemmän kuin kaksi viidestä

Sote-uudistukseen liittyen vastaajilta kysyttiin mielipidettä hankkeen hyväksyttävyydestä sekä suhtautumista hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoituksen periaatteeseen. Tämän jälkeen tiedusteltiin vielä arvioita uudistuksen mahdollisista seuraamuksista omassa maakunnassa. Kysymyksenasettelut taustoitettiin seuraavasti.

”Tällä hetkellä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu on kunnilla. Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistusta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan hyvinvointialueiden (maakuntien) perustamista. Niiden tehtävänä olisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen sekä pelastustoimi. Hyvinvointialueita (Uuttamaata lukuun ottamatta maakuntia) olisi 21, jonka lisäksi Helsinki vastaisi sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä alueellaan. Hyvinvointialueiden (maakuntien) ylin päättävä elin valittaisiin suorilla vaaleilla v. 2022”.

Pohjoissavolaisista kolmannes (34 %) kannattaa sitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille). Vastustajia on myös kolmannes (35 %) ja epätietoisia vajaa kolmannes (30 %). Asukkaat suhtautuvat uudistukseen kutakuinkin samalla tavoin kuin suomalaiset keskimäärin.

Pohjois-Savossa enemmän kuin kaksi viidestä (44 %) kannattaa hyvinvointialueiden rahoituksen määräytymistä palveluiden tarpeen mukaan. Vain reilu neljännes suhtautuu kielteisesti (29 %). Pohjois-Savon asukkaat suhtautuvat rahoitusmalliin hieman myönteisemmin kuin suomalaiset keskimäärin.

Vastaajat ottivat tutkimuksessa kantaa siihen, miten uskovat palveluiden muuttuvan maakunnassa ratkaisun myötä kolmen kriteerin mukaan. Tarkoituksena oli selvittää, minkälaisia vaikutuksia sote-uudistuksella oletetaan olevan toteutuessaan.

Pohjois-Savon asukkailla on pikemminkin pessimistinen kuin optimistinen näkemys sote-uudistuksen seuraamuksista. Lähes joka toinen arvioi sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuuden ja saavutettavuuden perustasolla heikkenevän (46 %). Kaksi viidestä uskoo myös omien mahdollisuuksien saada yhdenvertaisia ja laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja huonontuvan (39 %). Kaksi viidestä otaksuu hyvinvointi- ja terveyserojen maakunnassa heikentyvän (39 %) verrattuna koko maahan. Asukkaiden näkemykset sote-uudistuksen seuraamuksista ovat samansuuntaisia kuin koko maan väestön keskimäärin.

Luottamuslistan kärjessä ovat Yle ja STT

Tutkimuksessa tiedusteltiin kansalaisten luottamusta eri tiedotusvälineiden uutisointiin. Arvioitavia tahoja oli kaikkiaan kaksitoista.

Median keskinäisessä mittelössä luottamuslistan kärkeen asettuvat Ylen TV-uutiset (83 % arvioi uutisoinnin erittäin tai melko luotettavaksi), STT (79 %) ja Ylen radiouutiset (77 %). Enemmistö väestöstä arvioi myös MTV3:n uutisten (71 %) ja oman maakunnan suurimman lehden (67 %) uutisointien olevan luotettavaa.

Vähemmässä määrin luotetaan iltapäivälehtien (Iltalehti 22 % ja Iltä-Sanomat 21 %) uutisointiin. Molempien lehtien osalta moni katsoo, että ne eivät ole sen enempää luotettavia kuin epäluotettaviakaan. Kaikkein vähiten luottamusta kohdentuu sosiaalisen median (esim. Facebook, Twitter, Instagram) uutisointiin (6 %).

Pohjois-Savossa asuvat luottavat oman maakunnan suurimpaan lehteen (Savon Sanomat) ja Maaseudun Tulevaisuuteen jonkin verran enemmän kuin suomalaiset keskimäärin.

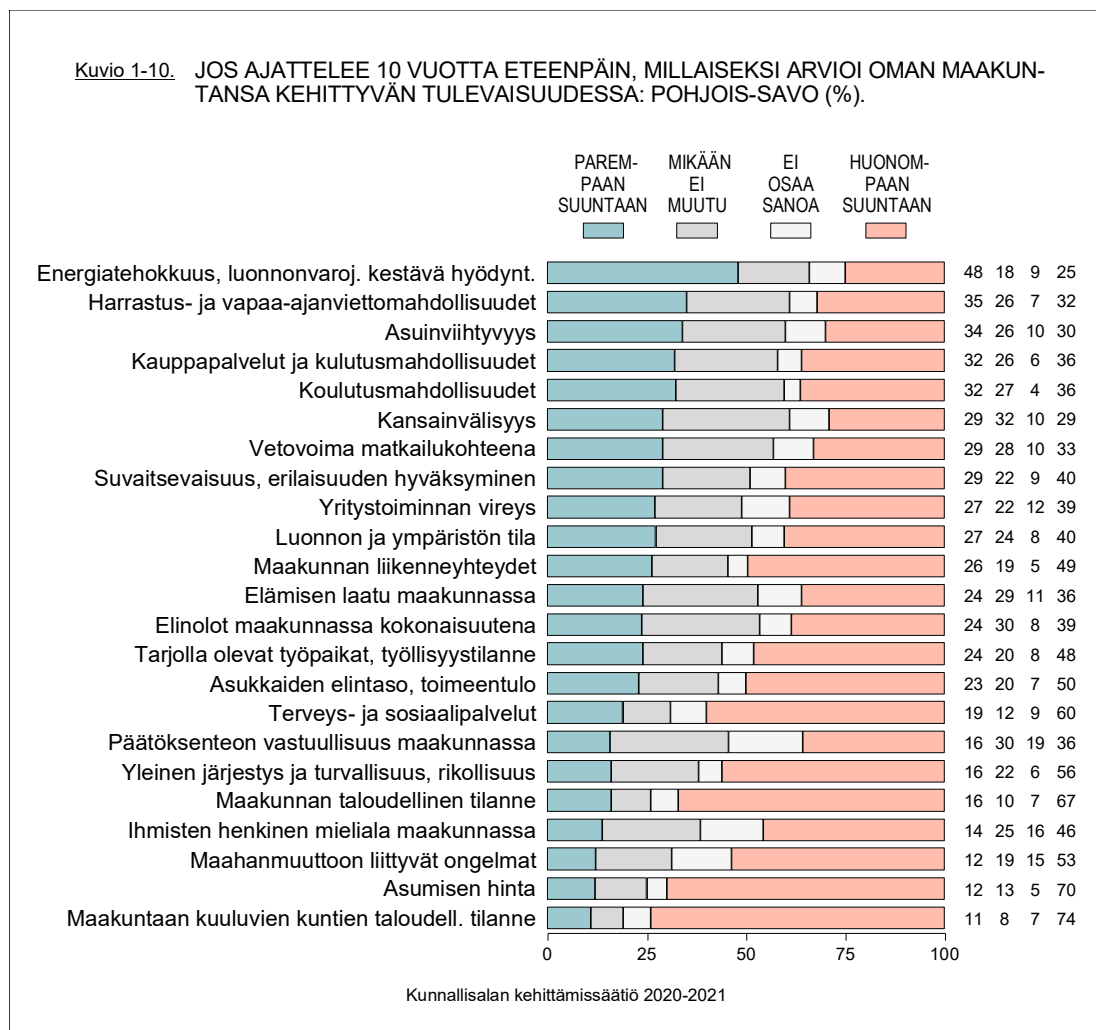
Keskimäärää vähemmän pohjoissavolaiset luottavat Helsingin Sanomien ja sosiaalisen median uutisointeihin.

Tutkimuksen toteutus

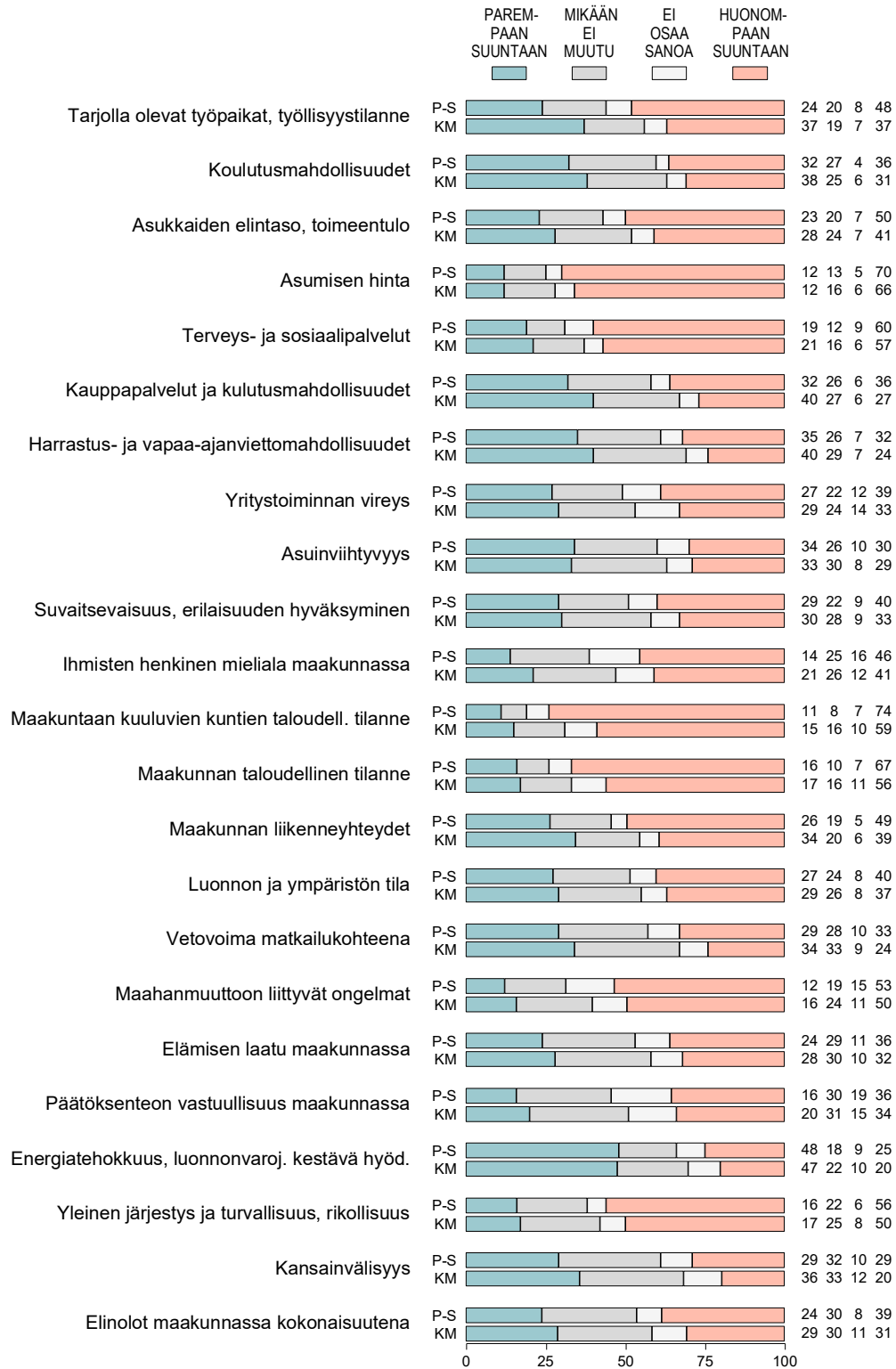
KAKS – Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu internetpaneelissa marraskuussa 2020. Haastatteluja tehtiin Pohjois-Savossa 205. Vastaajat edustavat maakunnan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöstä. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on vajaat seitsemän prosenttiyksikköä suuntaansa.

Maakunnan asukkaiden käsityksiä on verrattu koko maan 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä edustavaan aineistoon. Koko maan väestöä edustava vertailuaineisto sisältää 4 516 haastattelua. Koko maata edustavassa aineistossa virhemarginaali on suurimmillaan yksi ja puoli prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400 570 087.

Kuvio 1-10v. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

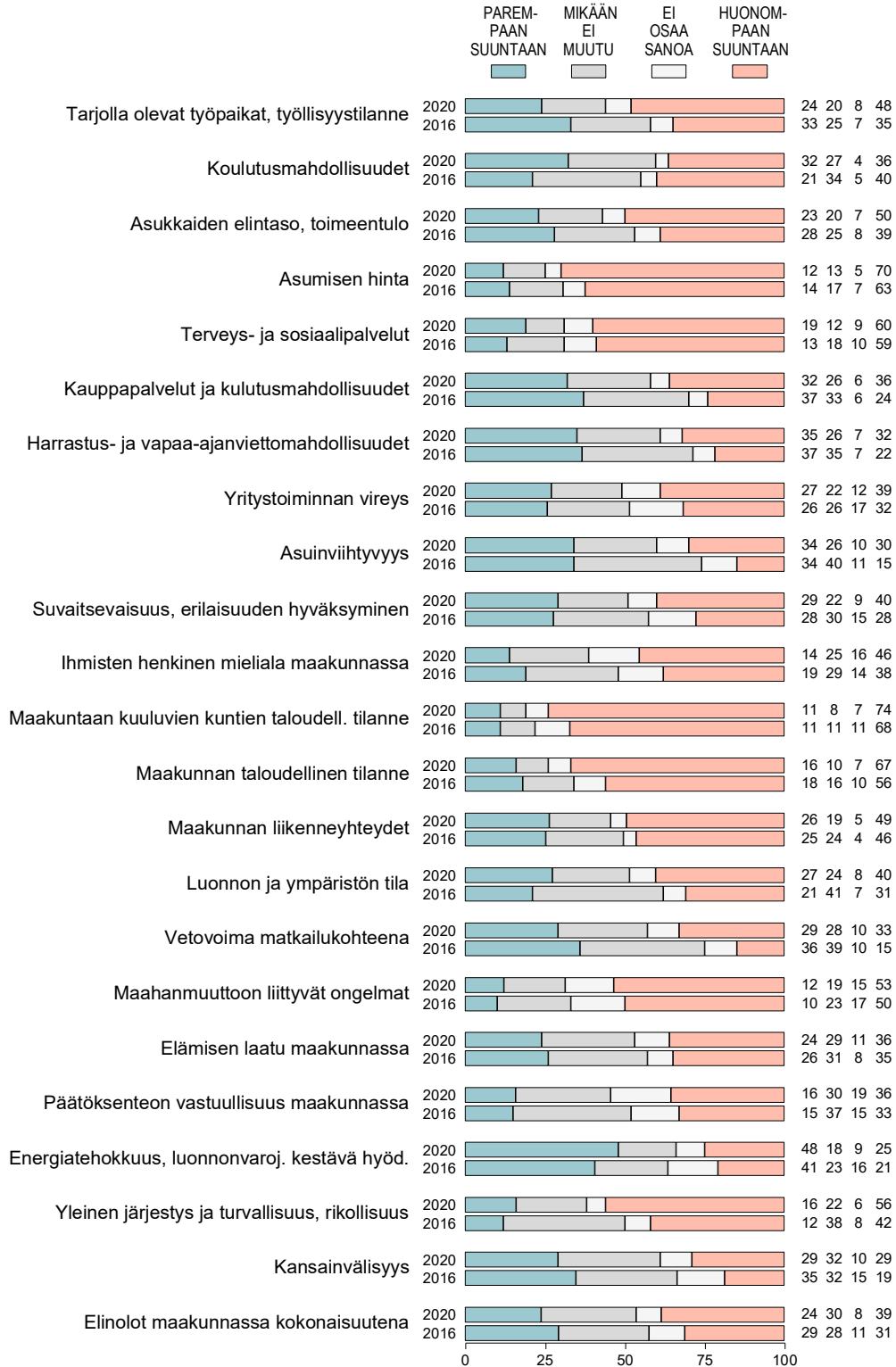

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 1-10vi. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA, ARVIOINTIEN EROT (poikkeamat muutosindeksilukuina*).

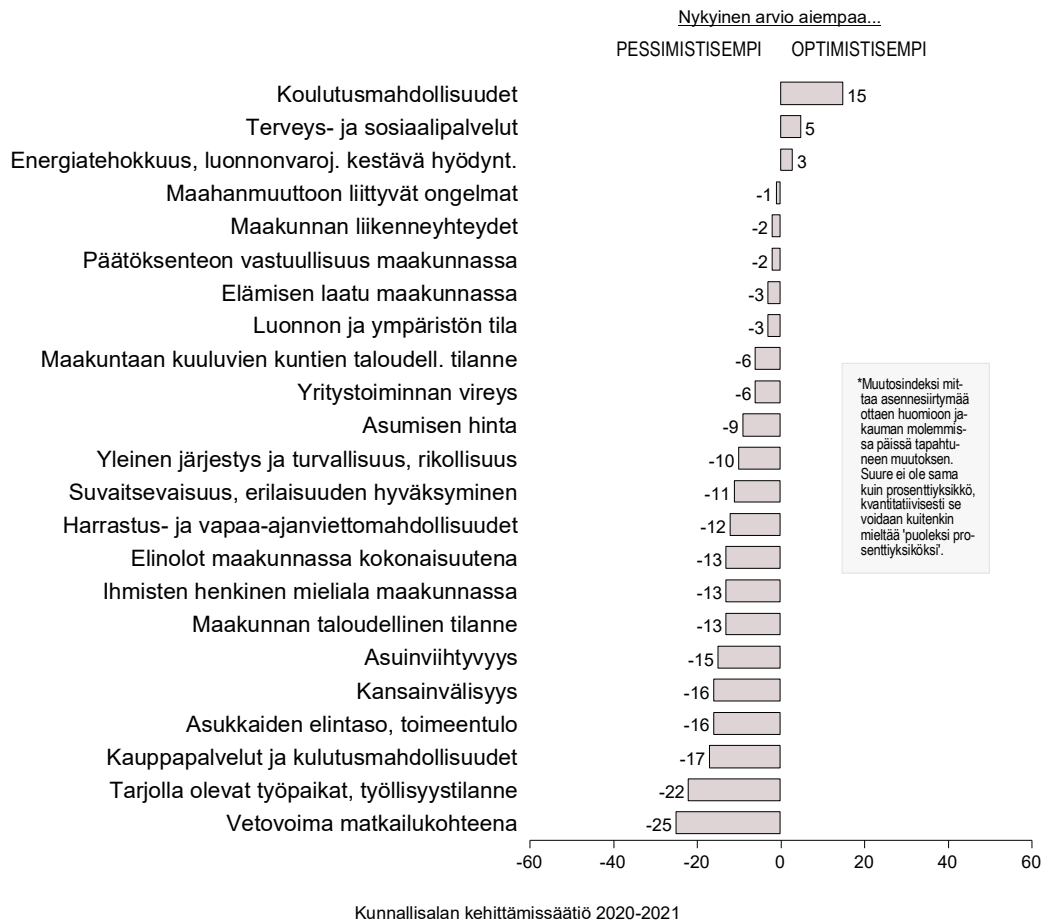

Kuvio 1-10t. MITEN ARVIOI OMAN MAAKUNTANSÄ KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: POHJOIS-SAVO VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

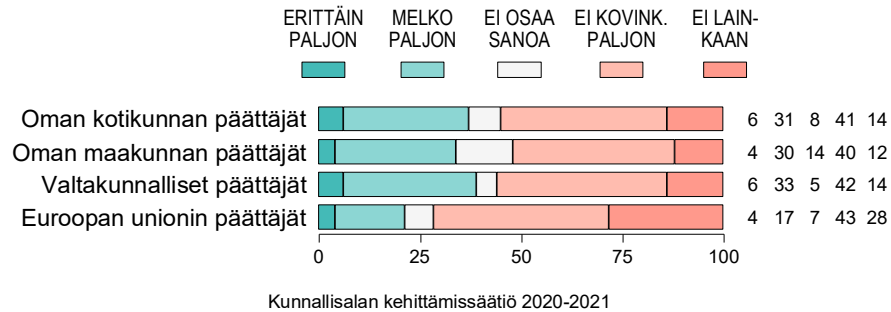

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

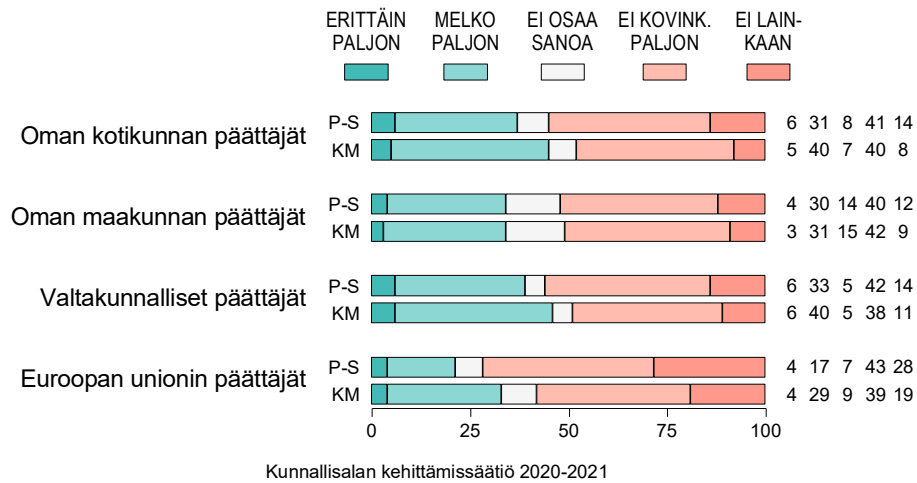
Kuvio 1-10ti. MILLAISEKSI ARVIOI MAAKUNTANSA KEHITTYVÄN TULEVAISUUDESSA: MUUTOKSET ODOTUKSISSA 2016 - 2020 / POHJOIS-SAVO (muutosindeksiluvut*).

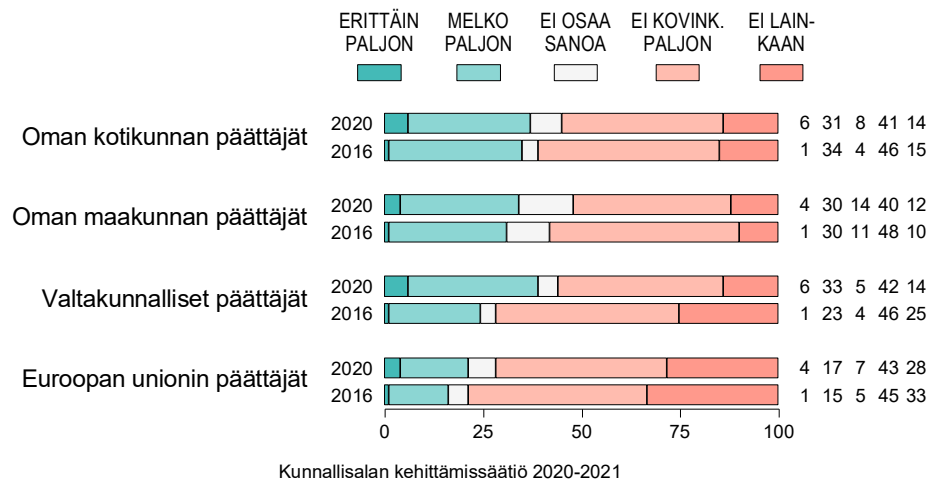
Kuvio 2-10. MISSÄ MÄÄRIN YLEENSÄ LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-SAVO (%).

Kuvio 2-10v. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

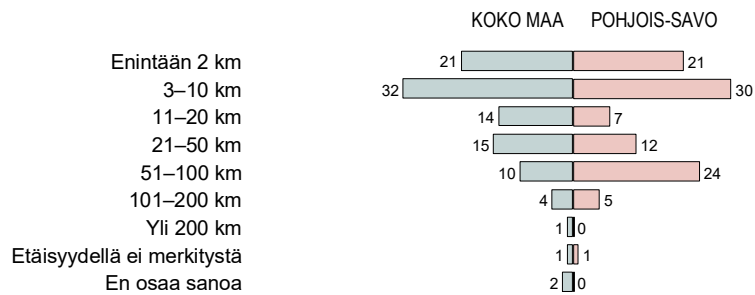

Kuvio 2-10t. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAU PÄÄTTÄJIIN: POHJOIS-SAVO VUOSINA 2016 JA 2020 (%).

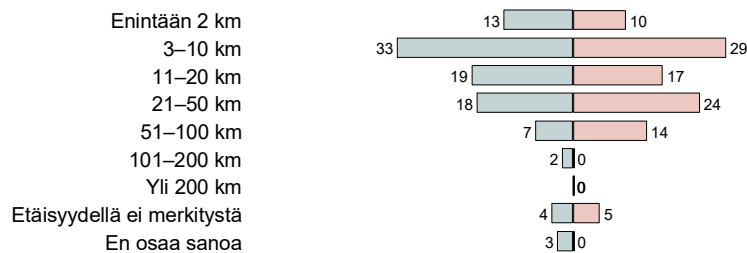

Kuvio 3-10v. SOPIVA ETÄISYYS KODISTA KESKUSTEN PALVELUIHIIN JA VAPAA-AJAN ASUNNOLLE: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

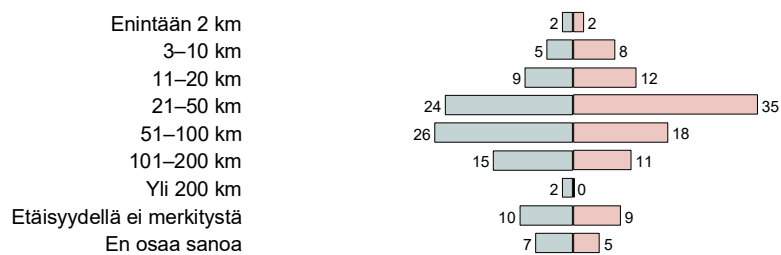
a) Mikä on nykyinen etäisyys kotoa sellaisen ison kaupungin keskustaan, jossa on tarjolla kaikki elämänpiiriin kuuluvat palvelut ja myös harvoin käytettävät erikoispalvelut

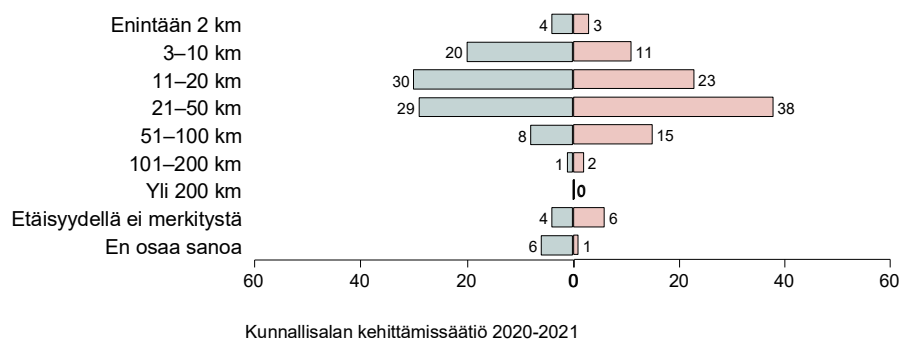
b) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa lähimmän, kaikki palvelut tarjoavan ison kaupungin keskustaan

c) Mikä olisi sopiva etäisyys kotoa kesämökille tai vapaa-ajan asunnolle (ajatellen, että käytössä vapaa-ajan asunto)

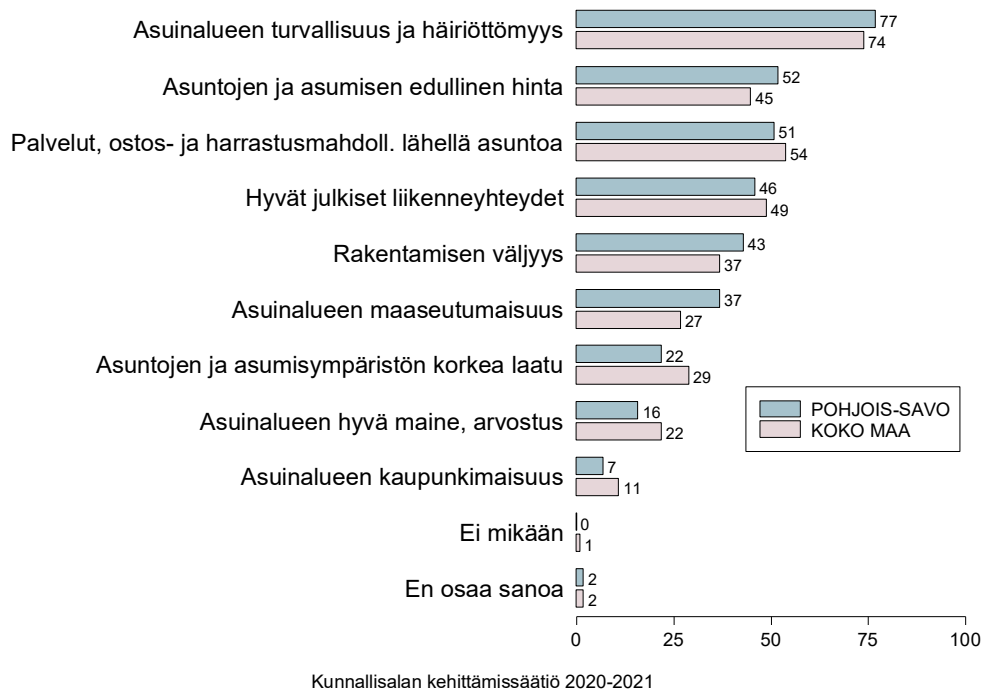
d) Jos asuisi maaseudulla, mikä olisi sopiva etäisyys lähimmän kaupungin keskustaan

Kuvio 4-10. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: POHJOIS-SAVO (enintään viisi valintaa, %).

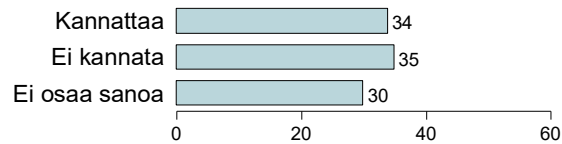

Kuvio 4-10v. MITKÄ SEURAAVISTA OLISIVAT ITSELLE TÄRKEIMPIÄ TEKIJÖITÄ VÄLITTÖMÄN ASUINALUEEN JA ASUINYMPÄRISTÖN VALINNASSA: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (enintään viisi valintaa, %).

Kuvio 5-10.

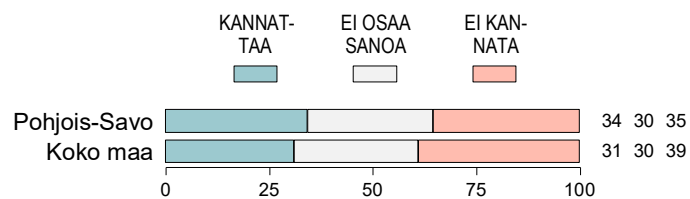
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-SAVO (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 5-10v.

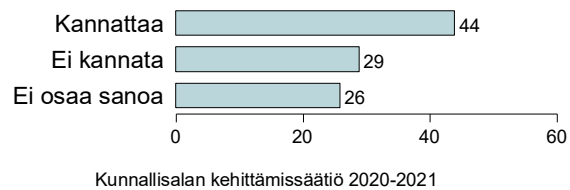
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMITÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

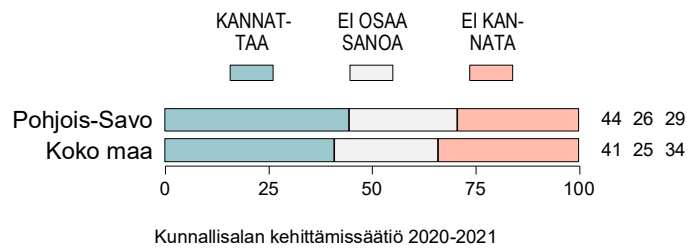
Kuvio 6-10.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-SAVO (%).

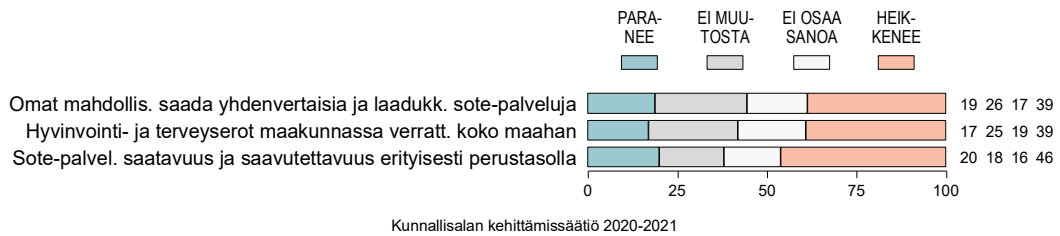

Kuvio 6-10v.

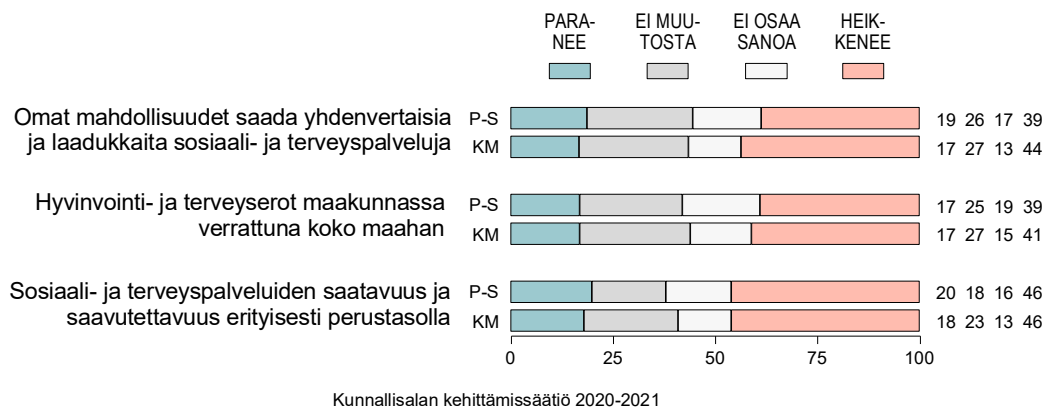
KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

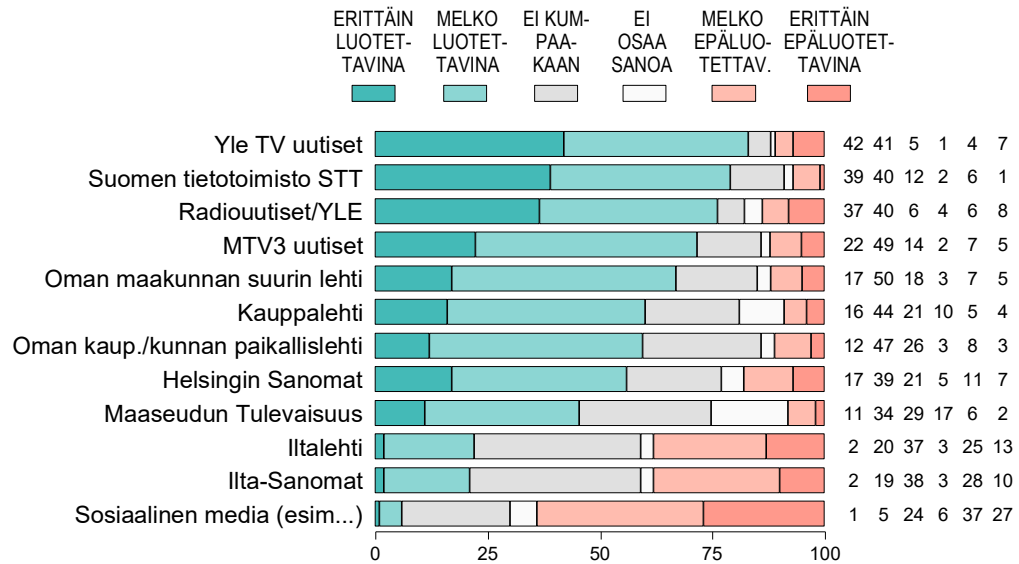
Kuvio 7-10. MITEN USKOO SEURAAVIEN ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: POHJOIS-SAVO (%).

Kuvio 7-10v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN OMASSA MAAKUNNASSAAN, JOS UUSI SOTE-RATKAISU JA ESITETTY RAHOITUKSEN PERIAATE TOTEUTUU: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

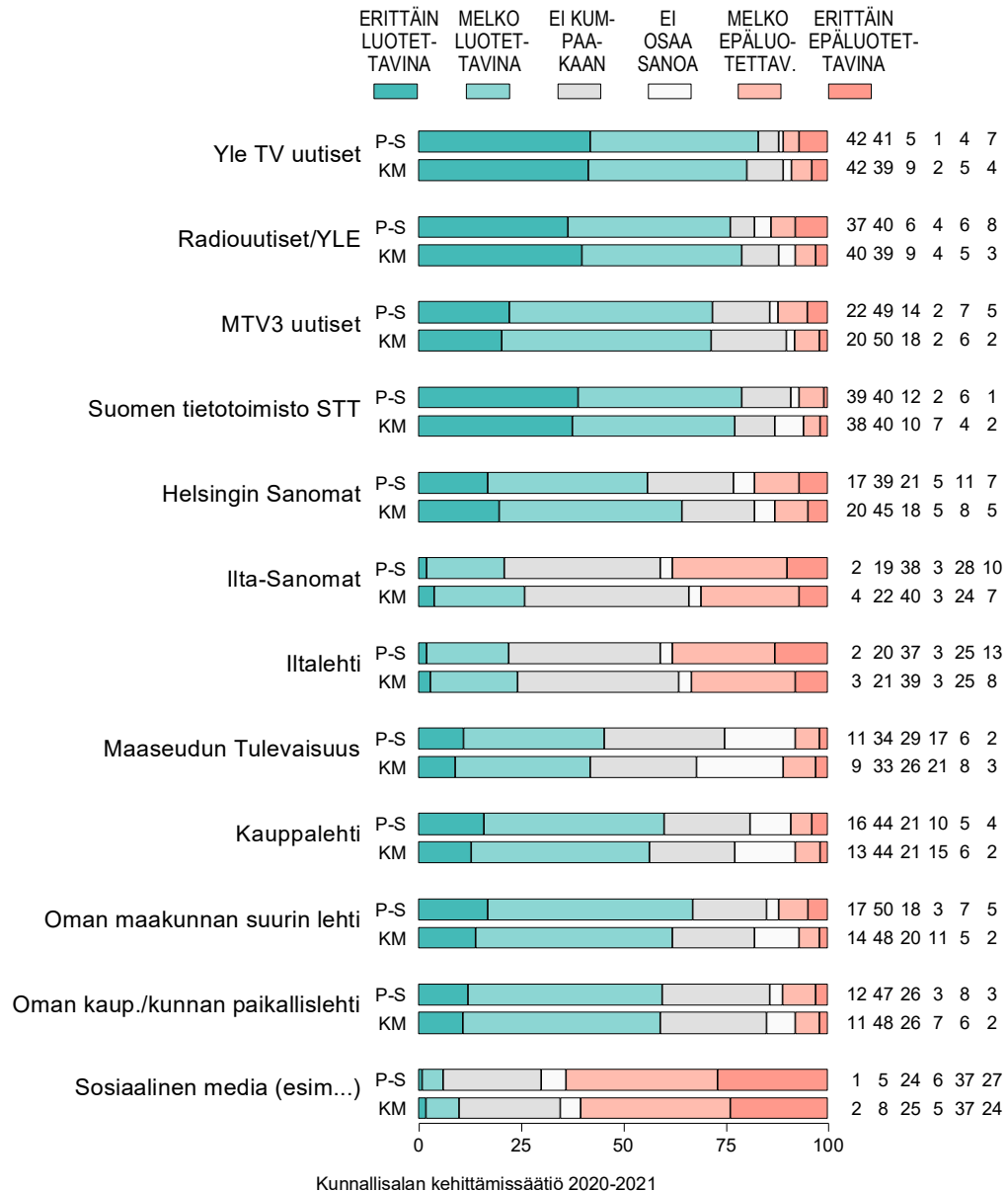

Kuvio 8-10. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-SAVO (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020-2021

Kuvio 8-10v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

KAKS:N VALTUUTETTUKYSELY 2020 – POHJOIS-SAVO

Kuntavaalit ovat huhtikuussa 2021. KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiö tiedusteli marraskuussa 2020 Webropol-kyselyllä nykyisiltä valtuutetuilta mielipiteitä valtuustotyöhön, ehdokkuuteen, soteen, keskeisiin kuntavaaliteemoihin ja median uutisoinnin luotettavuuteen. Kyselyyn vastasi 1362 valtuutettua Suomen 8999 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 15,1 %. Virhemarginaali koko aineistosta on suuntaansa 2,7 prosenttiyksikköä. Kyselyn loppuraportti ”[Kuntademokratia – Valtuutettukysely 2020](#)” on KAKSin sivuilla. Kyselyyn vastasi 76 valtuutettua Pohjois-Savon 512 valtuutetusta. Vastausprosentti oli 14,8 %.

Halukkuus lähteä ehdolle kuntavaaleihin

Halukkuutta lähteä ehdolle 2021 pidettäviin kuntavaaleihin kysyttiin seuraavasti: ”Kunnallisvaalit ovat huhtikuussa 2021. Oletko lähdössä ehdokkaaksi?” Vastausvaihtoehdot olivat: ”kyllä, en, en osaa sanoa”. Jatkokysymys kuului: ”Jos et lähde ehdokkaaksi, onko syynä ensisijaisesti: olen ollut jo riittävän kauan valtuustossa; valtuustotyöskentely ei motivoi minua tarpeeksi; ajan puute; ikä, terveys; muu syy, mikä?”

Valtakunnallisesti reilusti yli puolet valtuutetuista (56 %) aikoo lähteä ehdokkaaksi seuraaviin kuntavaaleihin huhtikuussa 2021. Noin joka viides (22 %) ei osaa vielä sanoa ja sama määrä (22 %) ei lähde enää ehdolle. Pohjois-Savossa yli puolet (55 %) valtuutetuista on valmis ehdolle, joka viides ei osannut sanoa tai ei ole lähdössä.

Valtuustotyön onnistuneisuus

Valtuutetuilta kysyttiin, miten he arvioivat kahdeksan eri valtuustotyöhön liittyvän asian kehittyneen kuluva valtuustokauden aikana. Parhaiten valtuutetut katsoivat saavuttaneensa itse työlleen asettamat keskeisimmät tavoitteet ja olevansa tyytyväisiä valtuustotyön onnistuneisuuteen kokonaisuudessaan. Kolme neljästä pohjoissavolaisesta valtuutetusta oli tyytyväisiä valtuustotyöhön kokonaisuudessaan, omiin saavutuksiinsa ja esittelyyn valtuustossa.

Kuntavaalien tärkeimmät asiat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemyksiä tulevien kuntavaalien keskeisistä teemoista kysymyksellä: ”Mihin asioihin haluaisit kuntavaaleissa kiinnitettävän huomiota; kuinka tärkeiksi koet seuraavat asiat kuntavaaleissa?” Vaihtoehtoja tarjottiin 25. Pohjois-Savossa janan ääripäitä edustavat tärkeistä tärkeimmäksi koetut kuntatalous, lasten päivähoito, terveyspalvelut, peruskoulut, työllisyys ja elinkeinojen kehittäminen sekä toisessa päässä ylivoimaisesti vähiten tärkeimpänä asiana kuntaliitokset, joita kolme neljästä (75 %) valtuutetuista ei pidä tärkeänä.

Sote-uudistus

Kaupunkien ja kuntien valtuutetuilta kysyttiin kantoja pääministeri Sanna Marinin hallituksen tuolloin valmistelussa olleeseen esitykseen sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisesta (sote-uudistus). Hallituksen lopullinen esitys esiteltiin kyselyn jälkeen, joulukuussa.

Valtuutetuille esitetty kysymys kuului: ”Maan hallitus valmistelee esitystä sosiaali- ja terveydenhuollon (sote) uudistuksesta. Miten suhtaudut siihen, että sosiaali- ja terveydenhuollon (sekä pelastustoimen) tehtävät siirretään kunnilta ja kuntayhtymiltä perustettaville uusille hyvinvointialueille (maakunnille)?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Toinen kysymys kuului: ”Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden (maakuntien) rahoitus määräytyy palveluiden tarpeen mukaan eli esimerkiksi sen mukaan, miten sote-alueella sairastetaan. Kannatatko tällaista rahoituksen määräytymistä vai et?” Vastausvaihtoehdot olivat: kannatan, en kannata, en osaa sanoa.

Kolmas kysymys kuului: ”Miten uskot seuraavien asioiden muuttuvan sote-ratkaisun myötä?” Kysyttävät asiat olivat palvelujen määrä, laatu, saatavuus; palvelujen toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin sekä palvelujen tasavertaisuus maan eri puolilla. Vastausvaihtoehdot olivat: paranee, ei muutosta, en osaa sanoa, heikkenee.

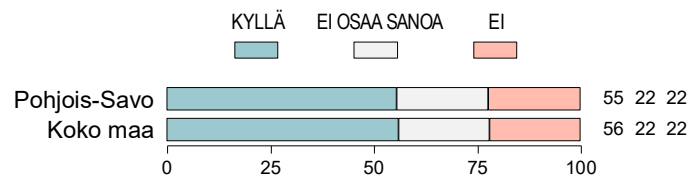
Pohjoissavolaisista valtuutetuista vahva enemmistö (72 %) kannattaa sote-uudistusta ja sen palvelujen tarpeeseen perustuvaa rahoitusmallia (72 %). Sote -uudistuksen vastustajia on vain joka kahdeksas (13 %). Palvelujen määrän ja saatavuuden osalta kaksi viidestä arvioi, että palvelut voivat säilyä tai parantua. Palveluketjujen toimivuuden uskoi parantuvan tai säilyvän nykyisellään kolme viidestä.

Luotettavat uutisoijat

Valtuutetuilta kysyttiin näkemystä 12 eri tiedotusvälineen luotettavuutta uutisoijana. Kysymys kuului: ”Kuinka luotettavina pidät seuraavien tiedotusvälineiden uutisointia?”. Kysymys esitettiin 12 median, yhdeksän valtakunnallisen ja sosiaalisen median sekä maakunnan suurimman lehden ja oman paikallislehden osalta.

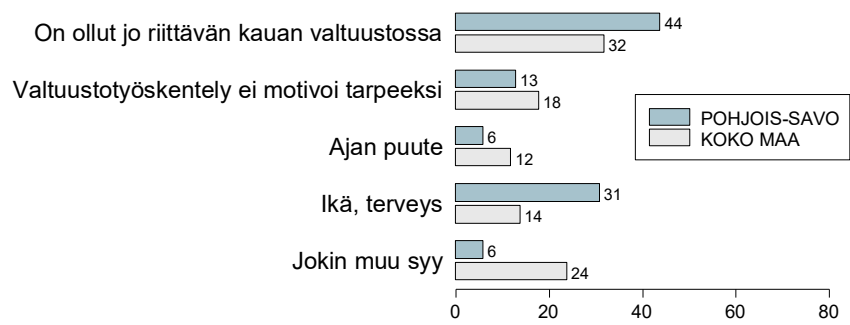
Pohjois-Savossa valtuutetut luottivat eniten samojen medioiden uutisointiin kuin muullakin maassa. Lähes yhdeksän kymmenestä luotti STT:n (87 %), Ylen radio- (87 %) ja tv -uutisiin (86 %). MTV:n (78 %), maakunnan suurimman lehden (71 %), Kauppalehden (65 %), ja paikallislehden (61 %) uutisointiin luottaa vahva enemmistö.

Kuvio 8-14v. ONKO LÄHDÖSSÄ EHDOKKAAKSI 2021 KUNNALLISVAALEISSA: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

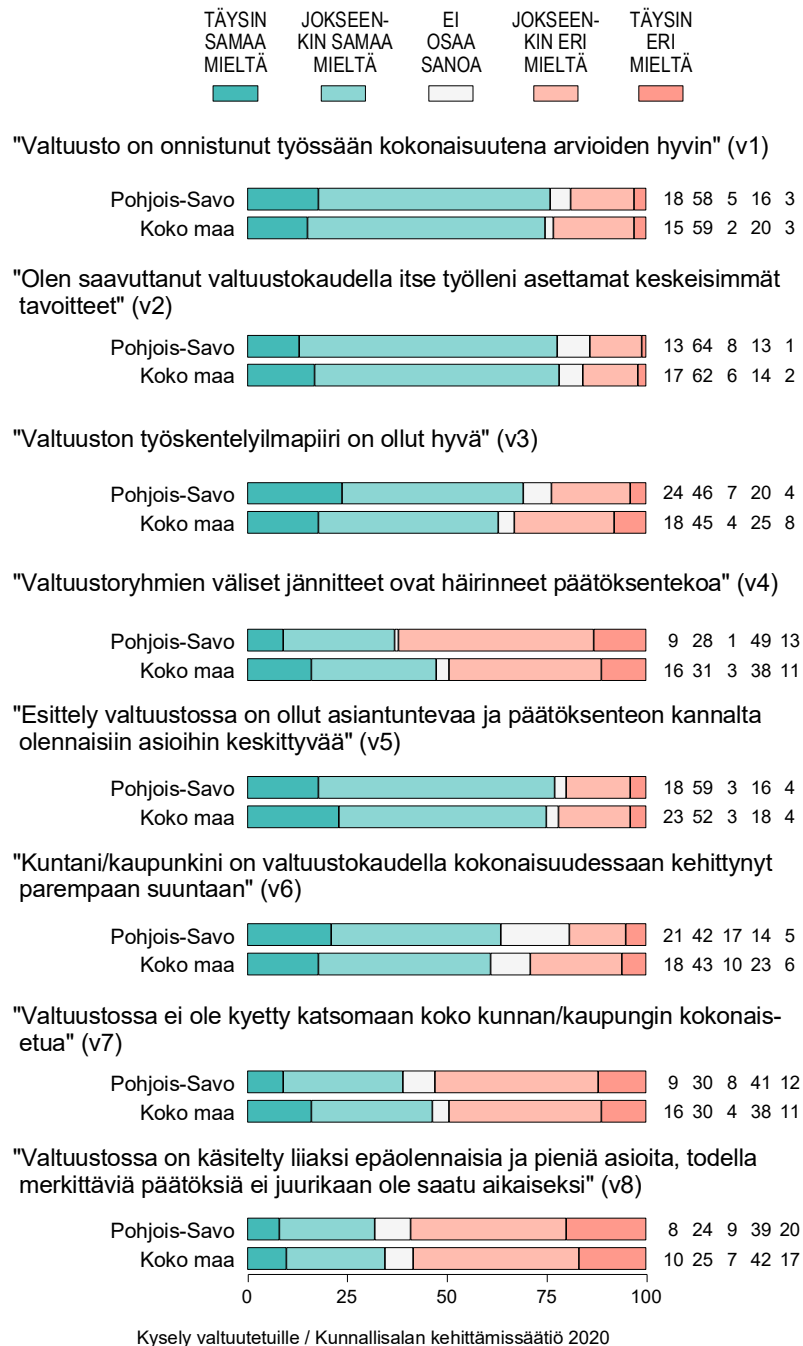
Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 9-14v. ENSISIJAINEN SYY, JOS EI LÄHDE EHDOKKAAKSI: POHJOIS-SAVO* vs. KOKO MAA (%). [*uopuvat vastaajat, n = 16]

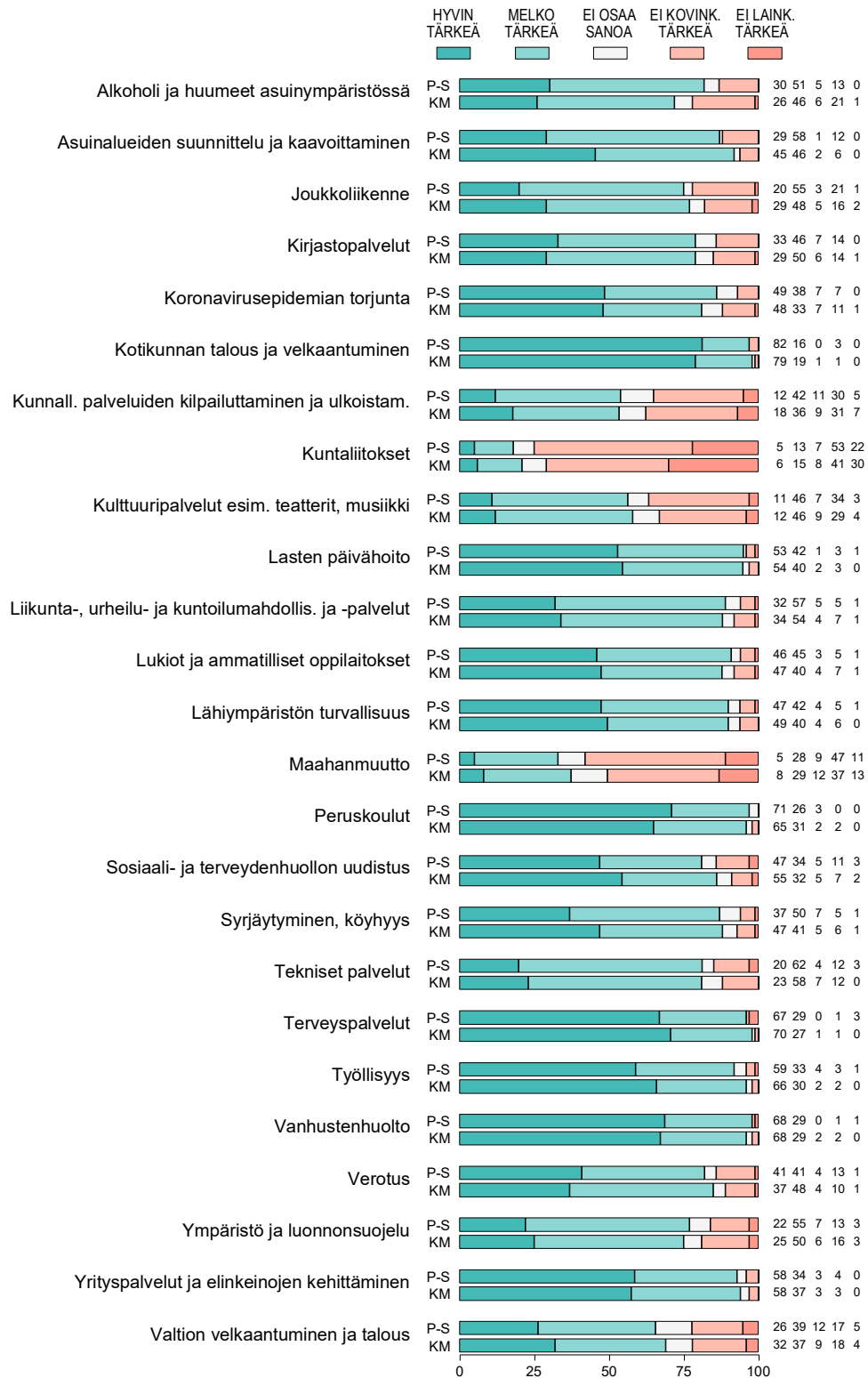

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 11-14v. MITEN ARVIOI ASIOIDEN KEHITTYNEEN KULUNEELLA VALTUUSTOKAUDELLA: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

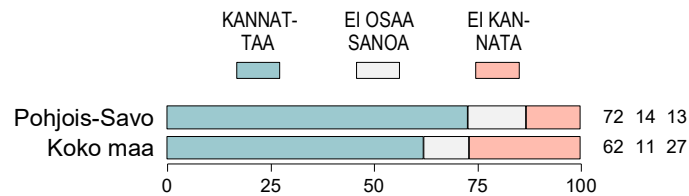
Kuvio 10-14v. KUINKA TÄRKEIKSI KOKEE ERI ASIAT KUNTAVAALEISSA/MIHIN HALUAISI KIINNI-
 TETTÄVÄN HUOMIOTA: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 12-14v.

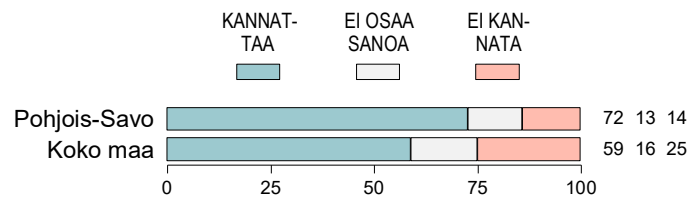
MITEN SUHTAUTUU SIIHEN, ETTÄ SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON (sekä pelastustoimen) TEHTÄVÄT SIIRRETTÄÄN KUNNILTA JA KUNTAYHTYMLTÄ PERUSTETTAVILLE UUSILLE HYVINVOINTIALUEILLE (maakunnille): POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

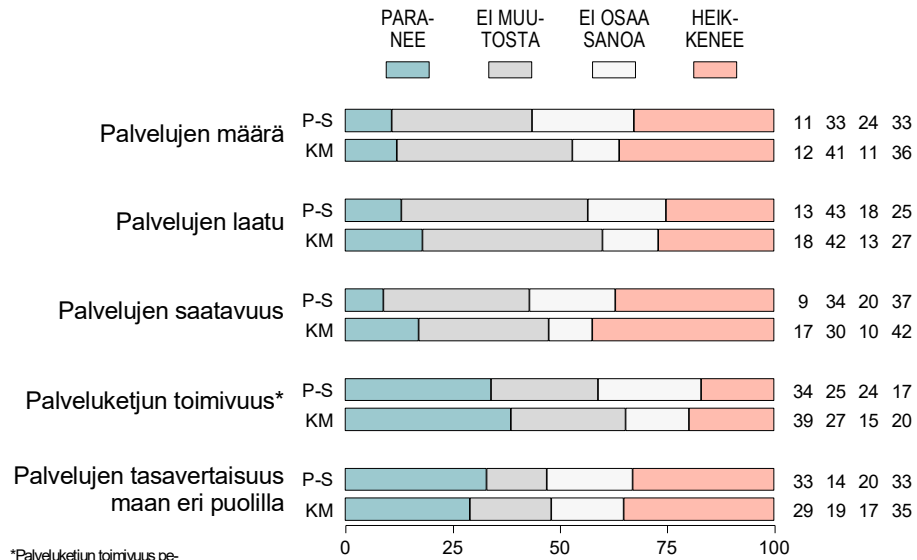
Kuvio 13-14v.

KANNATTAAKO HYVINVOINTIALUEIDEN (maakuntien) RAHOITUKSEN MÄÄRÄYTYMISTÄ PALVELUIDEN TARPEEN MUKAAN ELI ESIMERKIKSI SEN MUKAAN, MITEN SOTE-ALUEELLA SAIRASTETAAN: POHJOIS-SAVO vs. KOKO MAA (%).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

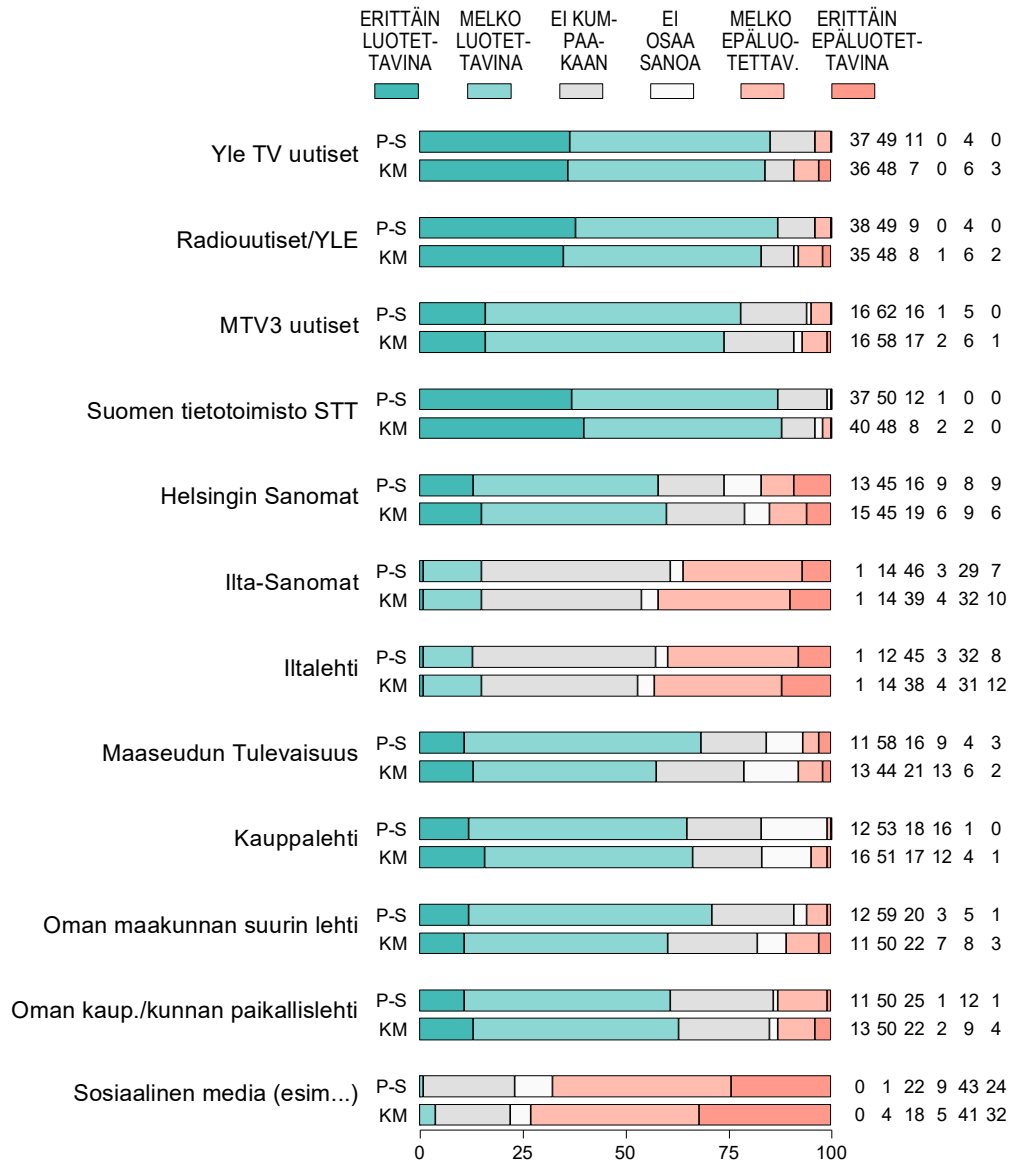
Kuvio 14-14v. MITEN USKOO ASIOIDEN MUUTTUVAN SOTE-RATKAISUN MYÖTÄ: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

*Palveluketjun toimivuus peruspalveluista aina erikoishoitoa vaativiin palveluihin.

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020

Kuvio 15-14v. KUINKA LUOTETTAVINA PITÄÄ ERI TIEDOTUSVÄLINEIDEN UUTISOINTEJA: POHJOIS-SAVO (P-S) vs. KOKO MAA (KM, %).

Kysely valtuutetuille / Kunnallissalan kehittämissäätiö 2020